

Posudek na diplomovou práci Metodické pomůcky pro práci se slovesy pohybu v počáteční výuce ruštiny

Autor: Bc. Eva Štefanová

Obor: anglický jazyk – ruský jazyk

Autorka si zvolila stále aktuální téma – slovesa pohybu, která oprávněně považuje za jednu z problematických oblastí při osvojování ruského jazyka. Téma zpracovávala poměrně náročným způsobem: na základě analýzy zkoumaných jevů v učebnicích ruštiny pro počáteční výuku a s ohledem na výsledky dotazníku zadaného studentům ruštiny, vytvořila soubor cvičení ve formátu prezentace programu Microsoft PowerPoint a pracovních listů pro žáky.

Práci tvoří dvě části – teoretická a praktická. Má jasně promyšlenou strukturu, je přehledně členěna, obsahuje Resumé v češtině, ruštině a angličtině, seznam literatury a přílohy.

V úvodu diplomantka zdůvodnila volbu tématu, stanovila základní cíl, formulovala výchozí předpoklady a nastínila metodologii zpracování tématu. Metodické postupy podrobněji popisuje I. kapitola, do které je už však zahrnuta i analýza učebnic a vyhodnocení dotazníku. Zjištěné údaje následně autorka využila při vytváření cvičení. Vzhledem k počtu respondentů je sice poněkud sporné tvrzení, že výsledky dotazníkového šetření přinesly dostatečné množství dat, přesto je lze využít k ověření a podpoře autorčiných předpokladů.

V teoretické části práce se dále diplomantka zaměřila na lingvistický a didaktický aspekt zkoumané problematiky. Prokázala, že se v problematice orientuje a poznatky získané z odborné literatury doplnila vlastními postřehy a názory. Poznatky o korelativních slovesech pohybu, zejména srovnání českých a ruských sloves a charakteristika významu a funkcí prefixů u těchto sloves jsou prezentovány velmi přehledně, není však vždy zřejmé, odkud autorka čerpala a zda uváděné příklady jsou přejaté, nebo původní.

Těžištěm práce je její praktická část. Cvičení zaměřená na výklad, procvičení, fixaci i kontrolu osvojení sloves pohybu jsou přiměřená zvolenému věku, většinou zahrnují motivační aspekt a i doporučená forma práce s nimi předpokládá, že žáky zaujme, budou-li cvičení výběrově využívána jako doplňkový materiál k učebnicím a pracovním sešitům. Považuji tedy zejména tuto část za přínosnou a využitelnou v praxi.

K obsahové stránce práce mám několik připomínek:

1. Výsledky analýzy učebnic mohly být prezentovány jednodušším a přehlednějším způsobem, čímž by se zároveň autorka vyhnula opakování stejných formulací.
2. Při vyhodnocování dotazníku postrádám podrobnější analýzu chyb, kterou diplomantka nutně musela provést pro vlastní účely, ale neuvedla ji v práci.
3. Cíl cvičení je mnohdy formulován nesprávně (s. 47, 48).
4. Seznam literatury je neúplný. Nejsou uvedeni autoři citovaní v práci samotné a je zřejmé, že zdrojů, z nichž diplomantka čerpala, bylo více.

Po formální stránce je možno práci hodnotit jako kvalitní, je psána kultivovaným spisovným jazykem, přesto se autorka nevyhnula některým pravopisným chybám (např. v rusky psaném abstraktu, s. 49), chybám v interpunkci (mj. s. 36, 47), bohužel i v přízvucích ve cvičeních (např. v příloze s. 36, 54, 66).

Diplomová práce splnila svůj cíl, má všechny náležitosti, které jsou vyžadovány. Praktický přínos může mít kromě souboru cvičení s pracovními listy i samotný přehled sloves pohybu (ovšem v jiné etapě výuky). Je třeba rovněž ocenit zájem autorky o zvolené téma a její zodpovědný přístup při jeho zpracování.
Přes uvedené připomínky práci doporučuji k obhajobě.

Otázka k obhajobě:

Jaký je Váš názor na využití cvičení kontextualizovaných a nekontextualizovaných ve výuce CJ?

V Praze dne 10. 1. 2012

PaedDr. Zuzana Liptáková, Ph.D.